

Délvidék

Délvidék
 Politikai napilap
 Főszerkesztő: János Lajos

MEGJELENIK	
m	ennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

Mi fáj

a szociáldemokratáknak?

Ahány szociáldemokrata ujság iparkodik a munkásság lelkét kiforgatni, megméltelyezni, valamennyi tele van ujabban a keresztényszocializmus ellen való gyalázkodással és fenyegetéssel. Mi okozza ezt a hangos zsidvást? Mitől ez a kemény levégőverdesés?

Ha másra nem is volt jó a háboru, annyit mindenesetre használt, hogy a régóta vajudó zsidókérdést ugyanarra elöterbe hozta, hogy azt most már meg kell valamiképen oldani, illetve annak megoldásához hozzá kell kezdeni Ennek miharabb való bekövetkezését ma már sutogva, de hangosan kiabálva is óhajtják, követelik. Ugy látszik, hogy ezt sejtették meg; ennek a tudatára jöttek rá a munkásságot orruk-nál fogva vezető zsidólegények és a munkásfillérekben kitarított zsidók által szerkesztett szociáldemokrata lapok. Valami veszélyben van, azért kiabálnak és fenyegetnek. Hogy ez a kiabálás tulajdonképpen hangos; hogy a fenyegetés tulajdonképpen merész, abból következik hogy ép a legveszélyeztetetebb oldalon érzik a közelgő bajt. Ez az oldal pedig a vesztetés, az uralom.

Ugy irtuk, hogy a háboru toltta elöterbe a zsidókérdést. A szociáldemokraták sajtóorganumai azonban a keresztényszocialistákra fenik legjobban a fogukat. Örülünk, hogy ezt a sok piszkolódást és fenyegetést, most mint bizonyítékot hozhatjuk fel az iránt, hogy a háborun kívül a keresztényszocialistáknak is részük volt az eddig csukva tartott szemek felnyitogatásában és abban, hogy a kinyitott szemek megláthaták az egész közletről fenyegető — zsidókérdést. Mert, hogy ezért hangzik ellenünk a zsidvástári lárma, azt mi tudjuk legjobban.

Megindult offenzivánk az olasz fronton.

Csapatunk átkeltek a Felső-Piavén

Több mint 10,000 fogoly és számos ágyu a zsákmány.

Ma reggel a tüzérségi tüz a délnyugati harc vonal számos szakaszán nagy hevességre fokozódott.

A vezérkar főnöke.

Hadseregeink ma délelőtt a Hétközség fensikjén, valamint a Piavén keresztül is az ellenséges vonalakba törtek be. Dél tájig több mint tizezer fogolyról (olaszok, angolok, franciák) érkezett jelentés. Az ágyuzászkormány jelentékeny.

A bolsevikiék a kongregációk ellen.

Zürich, junius 17. Pétervári jelentés szerint a tanácsköztársaság kormánya rendszeresen megszünteti és kiüríti Oroszország nagy vallásos központjait. A híres kolonetsky-i monostort a népbiztosok jelenlétében ürtették ki. Az összes javak átmentek a köz tulajdonába. Ez történik Oroszország valamennyi monostorával és szerzetes-házával.

A francia szocialisták és szindikalisták.

Zürich, junius 17. A francia parlamenti szocialista csoport néhány nap óta állandó permanenciában van; ülést ülés után tart. A junius 1-i ülésen elhatározták, hogy állandóan együtt maradnak és szoros érintkezést tartanak fenn a G. G. T.-vel (Confédération Général du Travail.) A parlamenti csoport Mistral és Varenne képviselők javaslatára elhatározta, hogy a közjó érdekében közös akciót folytat.

Az olasz offenziva.

Hivatalos jelentés: Boroevics tábornok hadserege számos helyen kiküzdötte átkelését a Piavé.

Wurm vezérezredes hadserege elkeseredett ellenállás leküzdése után a San Donna di Piave mellett a vasutvonal mindkét oldalán széles arc vonalon elfoglalták az ellenséges állásokat.

József kir. herceg hadserege meglepetésszerűen megkerülte a Montello keleti szegélyén a védelmi vonalakat és bevonultak erre a magaslati területre.

Schönberg herceg lovassági tábornokot hadtestének átkelése közben egy gránát megsebesítette.

A Brenta folyónak mindkét oldalán csapatunk sok helyen harmadik ellenséges állásba hatoltak előre, miközben 600 olasz, francia és angol fogoly maradt a kezünkön. Rivánál elragadtuk az ellenségtől a Tasso altót.

Az Adamello területen hegyászó csapatunk ro-

hammal elfoglalták a Comodi Cavaltót.

A vezérkar főnöke.

Dicsérik az olaszok

haditengerészetüket.

Zürich, junius 17. Az olasz kamara tegnap ülésének végén Battaglier képviselő, a tengerészeti hivatal volt államtitkára az olasz haditengerészettel eljesítményeit dicsőítette és 160 képviselő nevében napirendi javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében a kamara ünnepélyes üdvözlését fejezi ki az olasz haditengerészetnek.

Del Bono olasz tengerészeti ügyi miniszter a haditengerészeti nevében köszönetét fejezi ki az ünnepelésért és hasonlóan ünnepelte az olasz tengerészeti által elért sikereket.

Elnök Battaglieri indítványát egyhangulag elfogadottnak jelentette ki és a maga részéről is csatlakozott a kamara által kifejezésre jutott hálás szavakhoz.

A római német követségi palota kisajátítása.

Lugano jun. 17 Federsoni nacionalist képviselő a Corriere della Sera szerint a német követségi palotát mely a Capitolumon van a Róma emlékműveinek biztosításáról szóló törvény értelmében azonnal sajátítsák ki.

LIFKA-MOZI

1918. junius 17/18, hétfő-kedd

Szalontay Ferike

az ország legkiválóbb díszőze

Pásztor Zoltán énekes színész
 Pártos Gusztáv táncoskomikus
 Kaposi Gizzi primadonna ka-
 ... baréja fél 9 órakor ...
 Kezdeté 1/2 6 és 1/2 9 órakor.

Országgyűlési Értesítő.

— Stern és Leicht a magyar köz-
életmezés vezetői. —

Manapság a harctéri jelentése-
ken kívül alig van érdekesebb ol-
vasmány, mint az Országgyűlési
Értesítő, mely a képviselőház ülés-
sein elhangzott minden szót híven
közöl.

Ezekből a beszédekből igen sok-
kat elhallgatnak a lapok. A leg-
érdekesebb részeket a a Délvidék
a jövőben szóról szóra fogja hozni.
Most Abraham Dezsőnek az egyik
legutóbbi ülésen Sztényi József
kereskedelmi miniszterhez intézett
következő interpellációját közöljük:

Érdekes az is, igen tisztelt mi-
niszter ur, hogy a közéletmezést
nálunk hogyan bonyolítják le. Itt
van pl. a Magyar Elelmiszerszállító
Részvénytársaság, melynek
részvényei a háború előtt, 1914-ben,
egyenlők voltak a semmivel. Es
mit tesz István Kili, a háború, az
részvénytársaság megkapja a ka-
tonai szállítási jónoszt, kap kü-
lönböző refakciákat és szubven-
ciókat s má már több milliós tar-
talékkal rendelkezik, sőt a rész-
vénytársaságban bennülőknak majd
nem mindegyikének is milliói van-
nak. Ennek a részvénytársaságnak
két vezető igazgatója benne van
a közéletmezés csaknem min-
den terepében és mezéjében.
Ezek monopolizálják az ország
közéletmezési pontjait. Vannak hű-
tőházak Bécsben és Budapesten
s a hűtőházak majoritását ők bir-
ják, ők rendelkeznek vele; hűtő
vagonokat csak ők kapnak, csak
ők szállíthatnak húst. Itt van a
Husvágó Részvénytársaság, mely-
nek igen előkelő szerepe van ab-
ban, hogy a 12 koronás husarak
helyett ma 18 koronás árakat kell
fizetni.

A Magyar Elelmiszerszállító
Részvénytársaság kebelébe tarto-
zik a Margaringár, a Tojáskeres-
kedelmi Iroda, a Mocador Kávé-
közpmi Iroda, a Budapesti Tejesár-
nok, a Budapesti Általános Tejgazdasá-
gi Részvénytársaság, a Tejgánda-
sági Részvénytársaság, ide tarto-
zik még a Mész-Szindikátus. Igen
kiterjedt érdekeltség ez. A Sertés-
forgalmi irodával is a legszorosabb
kontaktusban vannak, valamint a
Keglevich-féle Cognac-Részvény-
társasággal, s áll a hátuk mögött
egy borcég is, hogy minden irány-
ban képviselve legyenek, konzerv-
gyárak is négy darab és végül, cso-
dálatos találkozásként a véletlen-
nek, mindézt egy budapesti nagy-
bank — és pedig egyik legelső
budapesti nagybank — finanszírozza
a részvények ennek a tárcájában
vannak.

A Magyar Elelmiszer Részvény-
társaság pl. különböző bevásárlá-
si helyeket állított fel Szegeden,
Szabadskán és Nagyszalontán, aho-
va egy tejfészekre került, állítottak
ment nagyon jól, a bevásárlá-
sokhoz. Ilyen szakszerűséggel csu-
házták a maguk dolgait az egész
vonalon!

Ugy emlékszem, t. képviselőház,
hogy Németországban volt egy
Daimler-botrány, s ott nem lehet-
ett büntetlenül milliókat és száz-
milliókat keresni. Azt hiszem leg-
jobb ideje, hogy az igen t. mi-
niszter ur nálunk is belenyúljon
ebbe a dzsungelbe...

Ütközet a Zombori-uton.

— Tüzoltók és géppuskások a lógósok ellen. —

(Saját tudósításunk.) Tegnap este
6 óra tájban parázs verekedés szü-
helye volt a Zombori ut. A vés-
tér előtt négy lógós, közöttük két
magyar, botokkal, fejfegyver-
szelvé megtámadta Balázs Piri
rendőrt fején és combján
megsebesítette. A diszes esetnek
érdekes előzményei is vannak. —
Egy katonarendőr Kisbajmokon
elcsipett egy lógós kaptárt és be-
akarta hozni Szabadskára. A lógós
besapja fia védelmére kelt, mire
a katonarendőr őt is nyakonfogta
és behozta mind a kettőt a vá-
rosba. A Zombori-ut elején észre-
vette az érdekes menetet pár lógós
és biztatni kezdte a fogoly káp-
lárt, hogy szökjék meg; sőt még
a tömeget is felhívta azzal,
hogy mentse meg a szegény öreg
embert a katonarendőrtől. A tö-
meg tényleg fenyegető magatartást
kezdett tanúsítani. Még 6-7 éves
facsók is ordítottak, ugyhogy
a katonarendőr kénytelen volt fel-
vont fegyverrel távol tartani a tá-
madókat.

A lógósok erre nekifutottak
Balázs Piri rendőrnek és kardját
követelték, hogy megtámadhassák

a katonarendőrt. Balázs Piri tar-
mészelesen nem adta át kardját,
ellenben végigvágott támadóját,
mire a négy lógós nekiesett bo-
tokkal. A rendőr kardjával véde-
kezett, de olyan rettenetes ügyet-
lenül, hogy fejére sebet kapott;
erre revolvert rántott és kétszer
támadóira lött. A lövések nem
találtak, jellehet pár lépésre vol-
tak támadói. Ellenben a combjára
isadtak egy hatalmas ütést. A
lövésre a lógósok megszeppen-
tek, amit a rendőr arra használt
fel, hogy bemengéskül Schádtt ke-
reskedő házába, ahonnan segítség-
ért telefonált. Mentők és rendőrség
helyett azonban csodálatosképen a
városi tűzoltóság érkezett ki teljes
szereleffel. Végül is megérkez-
tek a mentők, rövid időre rá egy
rendőrt is majd egymásután hat
katonai őrszert, közöttük egy 16 os
géppuskásokból álló járőr is egy
hadnagy vezénylete alatt. A ka-
tonaság azután bekerítette a kör-
nyéket s mint értesülünk, el is
csipték a négy igazán szentelen
lógóst. A rendőr sebei nem veszé-
lyesek.

Az ideai termésrendelet.

A hivatalos lap tegnapi száma
közli a kormány ideai termésrende-
letét, melyet röviden a követke-
zőkben ismertetünk:

A termés ár alá vételi.

Minden termelőnek 1918 évi,
buza, rozs, kétszeres, köles, ta-
tárka, ácsa és zabtermése a köz-
életmezés és közszükséglet bizto-
sítása végett zár alá helyeztetik és
a felől a termelő csak a megszab-
ott korlátok között rendelkezhetik.

A termelő magtervése a csép-
lés időpontjában, tehát a mag ki-
hullával egyidejűleg a közszük-
sélet céljára igénybevéteketik.

A terményeknek a legközelebbi
vasuti vagy hajóállomásra, illetve
a kijelölt raktárba vagy feldol-
gozó telepekre való szállítása a
termelőt terheli.

Amennyiben a termények a leg-
közelebbi vasuti vagy hajóállomá-
sra messzebb fekvő raktárba vagy
feldolgozó telepre szállítatnak,
ugy a termelőnek a távolsági
többletnek megfelelő átvarteljesít-
ményért külön térítés jár. Ameny-
nyiben a termelő 20 km-nél na-
gyobb távolságra szállít, úgy a 20

km-t meghaladó utért minden eset-
ben külön térítés jár.

A házi és gazdasági szükséglet.

Azt, hogy a termelő a jelen
rendelet hatálya alá tartozó termé-
séből házi szükségletére mennyit
tarthat vissza, ugyszintén a nem
termelő által fejeként fogyasztó
lisztmennyiséget külön rendelet fog-
ja megállapítani.

A házi és gazdasági szükséglet
megállapításánál legfeljebb az 1919.
évi augusztus hó 15. napjáig ter-
jedő időt lehet számításba venni.

Azokról, akik nem termelők, a
községi előjáróság (polgármester)
házi szükségletükre nézve az ösz-
összeírást tartozik legkésőbb július
10. ig elkészíteni.

Aki gabonával ellátva nincsen,
azt házi szükségletének fedezésére
szolgáló lisztet a hatóság látja el.

Az állatállomány szükségletére
buzát, rozst, kétszerest, tatárkát
és kölest felhasználni egyáltalán
tilos.

Egyéb terményekből az állatál-
omány szükségletére legfeljebb
a kibocsátandó rendelettel meg-
határozott mennyiségek oldhatók
fel, illetve vásárolhatók.

Hámory László, az új földesur.

— Zsidó, vagy nem zsidó —

A Délvidék megírta június 14-i
számában azt, hogy valaki zsidó
létére magyar börtön álljon anyil-
vánosság előtt, olyan vádakkal
terhelve, amelyek közutálatra al-
kalmasak, éppen a keresztény saj-
tónak kötelessége ezt az utálatos-
ságot a magyar fajról, a kereszt-
énységről elhárítani.

Arról volt ugyanis szó, hogy
Hámoriról, a gabonaelrejtőről és
uzsorásról, aki döglött lovat és
disznókat etetett munkásaival,
egyetlen lap sem írta meg, hogy
zsidó fajhoz tartozik.
Sok büne így — a magyaros

Hámori név miatt — a magyar
fajon száradt volna Mivel a Dél-
vidék leleplezte Hámorit, két sza-
badkai lap, a Bácskai Hirlap és a
Szabadska Ujság szörnyen felhör-
dült. A Bácskai Hirlap szerint Há-
mori római katolikus vallású, te-
hát nem zsidó.

Igy akarja becsapni a szabadkai
közönséget a B. H. Hát ha Hámori
áttért a róm. kat. vallásra, akkor
a zsidó fajból is átvetkőzött??
Dehogy!

Amikor Hámori, akit azelőtt
Hirschmann usk hívtak, áttért az
izr. vallásról a róm. kat. vallásra,

amint a rossz nyelvek Aradon beszé-
lik, azt csak azért tette, hogy föld-
bérletét egy katolikus földbirtokos-
tól megszerezhesse. De azért csak
a zsidó fajhoz tartozik ő haláláig.
Kérdezzük a két támadó laptól:
ha egy magyar ember áttér Svéd-
országban a református hitre, svéd
ember lesz abból? Ugye, butaság
nyilvánítani?

Ezt a kár volt a Bácskai Hir-
lapon minden nyilvánlatossá-
gokat a fejéhez vágosni annak,
aki megírta a Hámori-ésetet. —
Persze a B. H. ujság, a azt hi-
szik, hogy a zsidó fajból származó
ember nem is lehet olyan gaz-
ember, mint az a Hámori! Gyalá-
zatos szavát a B. H. és a Sz. U.
is tárták meg maguknak.

Melyik a legjobb befektetés?

Megkezdődött a nyolcadik hadi-
kölesön jegyzése és már az első
napokban is látni lehetett, hogy
ez a kibocsátás is csak a legjobb
sikerrel járhat. Immár ott tartunk,
hogy a nagy és kistöke egyaránt
ismeri azokat a kedvezményeket,
amelyek a hadiköleső jegyzésé-
hez fűződnek mely okból most
már nem kell meggyőző érvekkel
toborozni az aláírókat, jönnek azok
maguktól is.

Hiszen ha csak azt vesszük fi-
gyelembe, hogy a nagy bőgésben
cirkuláló pénz manapság sehol
sem talál olyan kedvező gyümöl-
csözési alkalmat, mint a hadiköl-
csönjegyzésnél, máris az a meg-
győződésünk támad, hogy a jegy-
zési eredmények meg fognak fe-
lenni a nyolcadik hadikölesőhöz
fűződő várakozásoknak. De ezen
felül azt sem lehet figyelmen ki-
vül hagyni, hogy újabbban vala-
mennyi hadikölesőnünk kötvényei
lényeges árfolyamemelkedést ér-
tek el, ami egyértelműen azt jel-
sokan hadikölesőn kötvényeik ér-
tékesítése úján nagy nyereséghez
jutottak. A hadikölesőn jegyzése
tehát nemcsak mint töké befek-
tetés, de mint egyébként is hasz-
not nyújtó üzlet, mindezeknek ö-
magával szemben tartozó kötele-
sége.

Egyébként a nyolcadik hadi-
kölesőn kibocsátásával kapcsolat-
ban életbe lépett a postatakarék-
pénztárnál a lombard üzlet. Ez azt
jelent, hogy elég ha az aláíró fe-
leszak a felét fizeti ki a jegyzett
összegnek és ha a szelvénykama-
tot is a lefizetésre fordítja, arány-
lag rövid idő alatt egészen teher-
mentesítheti kötvényeit a lombard
kölesőn alól anélkül, hogy további
tényleges fizetéseket kellene tel-
jesítenie.

Jegyezzük tehát mindnyájan a
nyolcadik hadikölesőnt, mert ami-
kor annak sikerét elősegítjük, első-
sorban a magunk érdekét képvisel-
jük.

Valódi amerikai
**fogak és fog-
sorok.**
Különlegességek
fogászati munkákban,
aranyból és platínából,
aranyból arany- és pla-
tínafogak, koronák és
hidak, ugyszintén szá-
padás nélküli fogak.
Foghúzás teljesen ér-
zéstelenítve és fogbe-
mésék (plombások).
Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadska, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

Gazdaértekezlet a városházán.

Tegnap délelőtt 9 órakor, a szabóka-i gazdák nagyfotosságu értekezletet tartottak, amelynek fő tárgyaiként a gabonacsere, az aratók részére szolgáló páliák kiosztása és a kéveköti zsinegszükséglet képezte.

A polgármester ismertette a gabonacsere fontosságát a gazdaközönségre nézve. Az aratók részére kiutalt szeszből páliákat fognak készíteni s a gazdaközönség részére a szükségelt mennyiségben ki fogják osztani. A kéveköti zsineg beszerzésére az illetékes fórumoknál sürgősen eljárnak. Sok panasz érkezett a gazdák részéről a buza-termésre vonatkozólag. A későn virágzó buza a hideg időjárás következtében tönkrement, úgyhogy 30 százaléknyi termésesőkkenés észlelhető, ami bizony nagy kár lesz.

NAPI HIREK.

A polgármester Budapesten. Dr. Bíró Károly polgármester ma délután Budapestre utazik mezőgazdasági, főleg sertéshizlalási ügyekben, melyeket az ujonnan alakult Szabóka-i és Szabóka-küldi Gazdák szövetekezete megreformálni óhajt.

A kalocsai érsek hadikölesön jegyzése. Várady L. Arpád kalocsai érsek 1 millió koronát jegyzett a hadikölesőre.

Fizetésjavítás a kalauznóknak. A szabóka-i villámóstársaság kalauznóinak havi 30 kor. fizetésjavítást adott, a drágaságra való tekintettel.

Új vonatok Szeged és Szabóka között. Új vonatpart helyeztek forgalomba, amely a szeged-dombóvári vonalon szabadon katonákat visz. A vonatokra polgári utasok is felszállhatnak a rendelkezésre álló üres helyek arányában. E vonatok menetrendje: Szegedről este 7 óra 21 perckor, érkezik Szabóka-ra 8 31 kor, innen indul 9 01, Dombóváról pedig éjjel 2 17 kor, innen indul 2 31 kor.

Feloszlott a Szabóka-i Tisztviselő Otthon közös konyhája. A Szabóka-i Tisztviselő Otthonának közös konyhája a mai napon megoszlott. A feloszlás okairól holnapi számunkban fogunk megemlékezni.

Kinevezések. A hivatalos lap közli, hogy dr. Réna Ödön népi bírósági gyakornokot a 6 os népi parancsnokság nyilvántartásában **élt igazságügyi segédjegyző**é, dr. Móc Sándor önkéntes tisztes címetes szakaszvezetőt, szintén a 6-os népfelkelő nyilvántartásában, népfelkelő bir. gyakornokként nevezték ki a budapesti honvéd bírósági bíróságnál.

Kitüntetések. A kisézést vizsgálati érmet kapta Fiszter Nándor 6 os honvéd járőrvezető. Bronzérmet kaptak Bissinger Márton 6 os népfelkelő, Nagyidai Pál, Nagy Zoltán Péter, Kovács Péter, Hangyó János, Sota István, Gyet Antal, Heim Antal, Bakaly János, Viszneg Mátys Bajuszás Zsolt, Gregu György, Kelemen Antal, Kovács Keceli Antal, Karpátsztein Antal, Kormöczy János

II, Nagy László, Senkó Ferenc, Gyurkits Ferenc 4-es honvédhuszárok.

Halálozás. Szabados Béláné, szül. Nojosek Matild, ma reggel hirtelen elhunyt Zomborban. Holttestét Szabóka-ra szállítják.

Rangsoron kívül százados. A király az elleaséggel szembeni érdemeiért rangsoron kívül századossá nevezte ki **Kozderka László** 86. gy. e.-beli főhadnagyot.

Szesz-kiutalás polgári fogyasztásra. A pénzügyminisztériumban tartott ankéten elhatározták, hogy a zartolt szeszmenyiségből 100 napon belül 40 000 hl szeszt bocsátanak a polgári fogyasztás rendelkezésére, kizárólag rum-gyártás céljaira. A szesz elosztását törvényhatóságunkint egy bizottság fogja végezni. A kiutalt szeszből csak rumgyárak, italmérők és beszerzési csoportok kapnak.

A vasuti podgyász sulya. Egyes napilapokban megjelent hírek szerint az államvasutakon június 15 től kezdődőleg a podgyászfelvétel korlátoztatik; annyiban, hogy minden utas csak legfeljebb 50 kilogramm sulyu podgyászt vihet magával. Illetékes helyről szükségesnek tartják a közönség felvilágosítására közölni, hogy ilyen intézkedés nem történt, nincs is tervben, mindössze az történt, hogy tekintettel a vasuti hordárok csökkenő létszámára, 50 kilogrammnál nehezebb podgyászdarab ne vétessék fel, a podgyász felveendő darabszáma azonban korlátozva nincs.

Vagy elnémitjük ellenségeinket, vagy mi nemulunk el! (Jean abbé)

Hámori urat elitették. Kavegria rendőrtanácsos tegnap délelőtt hirdette ki az ítéletet Hámori (Hirschmann) László képviselő ur elött honatyához nem illő tetteiért. Szól pedig az ítélet hat hónapi elzárásra, behajthatatlanság esetén további négy hónapi elzárásra, átváltoztatható 96 000 korona pénzbüntetésre, továbbá a költségek megtérítésére is.

Helybenhagyott alapszabályok. Az m. kir. földművelésügyi miniszter a "Szabóka-i Gazdasági Egyesület" módosított alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Nemmagyarosítás. Berger Aladár bácsalmasi születésű és illetékesi származású kereskedő, család névének "Bárdos" névre való átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Napszamosok há találkoznak. Tegnap délután Molnár Mihály 17 éves napszamos összevezetett egy társával a gyorsáru feladás előtt és kölcsönösen összeverték egymást, úgyhogy a mentőknek kellett bekötöznök őket.

Szerencsétlenség a pályaudvaron. Jaksi Triva 38 éves 6-os honvéd a vasuti csendőrkülönítménynél volt beosztva. Tegnap éjjel saját vigyázatlansága folytán két köcsütköző közé került, amelyeket összenyomtak. Holttestét a mentők a Rakóczy-utcai hullaházba szállították.

Lopják a harisnyát. Zvai Erzsébet csurogi leány betört Cser-

venkán Pintér Anna házába s onnan ruhát és harisnyát lopott 3500 korona értékben. A kulai csendőrség elfogta a tolvajt és átadta az ügyészségnek.

Leütöttek egy foxit. Egyik bácskai lapban olvassuk ezt a nyílttéri közleményt: "Harctéren, ágyudőrei közepette szert tettem egy hü kísérőre, egy derék fajfóxi kutyára. Velem volt román fegységben, ahol az egész tisztikar kedvencévé vált. Hosszas szenvedés és nélkülözés után szerencsésen hazahoztam, ahol a megérdemelt jó sorsa helyett „derék" szomszédom, Schiffler Henrik ur brutalitásának rövidesen áldozata lett, ki őt nyílt utcán egy kapával leütötte. „Jó" szomszédom hasonló erőszakoskodásaitól megóvja-e a Mindenható? — Fernbach Jakab hadnagy."

A fogságból hazakerült honvédek esküje. Báró Lucachich Géza altábornagy, a budapesti honvédkerület parancsnoka, az összes alárendelt parancsnokságokhoz rendeletet bocsátott ki, amelyben intézkedik, hogy a hazatért tisztek és legénység közül azok, akik 1916. évi november hó 30-án, tehát felenlezi királyunk, IV. Károly trónralépte előtt futottak fogságba, az új konvédeskü letételére kötelesek. Ahol ez eddig meg nem történt volna, haladéok nélkül intézkedés teendő az ünnepeyes eskü letételére s a jövőben mindenkori a hazatérés után az azonnal foganatosítandó.

Vasuti szállítás közben elvesztett árúk visszkerezete. A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekeltségnek, hogy a vasuton feladott árúk elmaradása miatt visszkerezeti kérelemmel elősorban a feladó állomáshoz kell fordulniok és csak ha az állomás által megindított nyomozás eredménytelen maradna, forduljanak a felek a Máv. igazgatóság visszkerezeti ügyosztályhoz további eljárás esetleg kártalanítás végett. Utóbbi eljárás esetben kellő gondot kell fordítani arra, hogy a V. Ú. Sz. 99. §-ának a fuvarozási szerződésből eredő jogok érvényesítésére vonatkozó rendelkezései pontosan megtartassanak, névezetesen, hogy a vonatkozó beadványok az ott előirt okmányokkal kellően felszereltessenek.

A sertések vasuti szállítása. Az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszter a kereskedelmiügyi miniszterrel egyetértően megengedte, hogy a kettecsekben, ládákban stb. darabárúként feladásra kerülő és darabonként legfeljebb 40 kilogramm sulyu, továbbtartási célra szolgáló sertések az előirt állategészségügyi feltételek fennforgása esetén előzetes engedély kikérése nélkül vasuton és hajón is szállíthatók.

Lebukott a vonatról. Rozenberszky Sándor géplakatos tegnap küssé felöntött a garatra, azután vonatra szállt, de pechjére, mert Fülöpszállásnál lezuhant a vonatról s homlokán és térdén zuzott sebeket szenvedett. Vonaton behozták Szabóka-ra és a mentők a kózkórházba szállították. Az alkoholkedvelő géplakatosnak ez már a második ilyenemü esete.

Akit a saját felesége veret el. Szomorú tapasztalatot szerzett a női lélek rejtelmeiről Sajtos Antal 39 éves kővágó, Zentai-uti la-

kos. Felesége, illetve esküdt ellensége, összekülönbözött vele és barátáival, akikkel — ha a rossz nyelveknek hitelt lehet adni — nagyon is bizalmas lábon állott, egyszerűen elverette hitese életépárját, úgyhogy a mentőknek kellett bekötöznök a póruljárt Papucsot.

Közgazdaság.

Hadbavonult kereskedők árdragításai. A katonák felett való büntető és kihágási bíraskodás tudvalevőleg a katonai bíróságok és parancsnokságok kezében van és így fölöttük sem a polgári bíróságok, sem pedig a polgári rendőri hatóságok nem ítélkezhetnek. Ez a szabály természetesen alkalmazást nyer a jelenleg hadbavonult és katonai szolgálatot teljesítő kereskedők- és iparosokra is. Ezeknek vétségei és kihágásai a katonai hatóságok által bíraltatnak el akkor is, ha szolgálatmentes idejükben polgári foglalkozásuk körében követkék is el azokat. Különösen vizsgálás helyzetet teremtenek a hadbavonult kereskedő árdragítási és iparkihágási ügyei, mert a katonai büntető bíróságok csak a katonai büntető törvénykönyv és szolgálati szabályzat alapján ítélnek és nem büntetik az azokban fel nem sorolt cselekményeket. A polgári büntető törvényeket és az árdragításra vonatkozó, valamint egyéb polgári kormányrendeleteket pedig a katonai bíróságok és parancsnokságok nem alkalmazzák. A katonai bíróságok eszerint az előbük kerülő árdragítási eseteket is az 1885. évi katonai btkönyv alapján igyekeznek elbírálni. A katonai büntető törvénykönyv alapján mint vétségeket büntetni lehet az ismeretlen és nem igazolt egyénektől való áruvásárlást, a maximális áron felüli eladást, az árak felhjtására való összebeszélést és a készlet eltitkolását. A katonai büntető törvények szerint legénységi állományú katonákra bűnösség esetén csakis szabadságvesztés alkalmazható, mert pénzbüntetést reájuk kiszabni nem lehet. E méltánytalanságon egy döntvény hozatalával kellene segíteni, mely pénzbüntetés kiszabását legénységi állomány kereskedőkre is megengedi. Egy esetben már így is döntött a legfelső honvéd törvényszék. A katonakereskedők áruai nem kobozhatók el addig, míg a katonai hatóságok a bűnösséget meg nem állapítják. Az árdragításról szóló haditörvényszéki ítéletek hirtapilag közvethető, a hasonló figyelmi büntetések azonban közölhetők. A honvédelmi miniszter egy rendelet értelmében az árdragításban bűnös katonakereskedő küllállomásra, illetve a hadtápkörletben helyezendő el és illetékes fórumokkal való érintkezés folytán az esetleg viselt köztisztségektől pl. iparhatósági megqizott, kamarai tagság kereskedelmi tanácsosság stb. megfosztható. Az érdekes előadás nemsosára könyvalakban fog megjelenni.

Szerkesztő: BERKES MÁRK.
Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetekezeti könyvnyomdáában Szabóka-n, Rakóczy-utca 20. szám.
Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Palica 34.

Mozgó-fényképszínház.**Korzó mozi műsora:**

Hétfő—kedd—szerda: **Vigjátékesték!** Attrakció-ujdonságok, és a nagy érdeklődésre való tekintettel: a **6-os honvédek palicsi katonanapja** filmen. A legbájosabb aktualitás. Bácska háborus emléke az özvegyek és árvaik javára Cigányzene.

Csütörtök este: **Környei Béla** a bécsi udvari opera európai hírű művészenek nagyára és dalestélye Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködésével.

Péntek—szombat—vasárnap: **Psilander** nagyszerű filmje, remek attrakció. **A halálhajó.** Dráma 5 felv.

„Ferravin“**vasas china bor**

Erősítő szer gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak Étvágyat gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. Szám-talan sorsai ajánlás.

Szabadkán Kapható. **Decsy Jenő** úr gyógyszer-tárában. Jelenlegi ára fél literes palaekontként 10 K. — A „Ferravin“ névre tessék ügyelni.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVERET

regényeket, régi ujságpapirt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként:

Családi és tábort levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószere- és papirkereskedése Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Viszketektséget, sőt Ört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr FLESCHELE eredeti törv. védett

„Skaboform Kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes dr. Flesch-féle kérjük. Probatégely 3 korona, nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszer-tár 1. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.)

Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

Harisnyáit

javíttassa „Róza“ varrott fejjel. Páronként 2-40 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejjel és javítást elfogadjuk. Gyűjtőhely **Pázmány-utca 34. sz.**

A villágtási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül osakis

Tungsram félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40,
60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.**Ujság árusító**

emberek,
asszonyok,
lányok,
fiúk

havi fizetéssel,
vagy magas %-al
azonnal felvétet-

nek a

DÉLVIDÉK

kiadóhivatalában.

Műtermemben

a legjobb kivitelben készítek: reprodukciót, nagyításokat, kisebbítéseket, másolatokat, diapotívumokat, retusálást és amatőr felvételek kidolgozását jutányosan.

Sulyok Laura

fényképész.
(A barátok temploma mellett.)

Gazdák figyelmébe!

Aki kapálásra, aratásra, munkást akar, forduljon bizalommal: **Balogi Jánosné** munkásközvetítő vállalatához. Topolya, (Bács megye.) Mátyás király ú. 1269 szám

— Munkáslányok — magas fizetéssel felvétetnek a Johanna szikvizgyárban.**Eladó szálloda a Bácskában!**

A tulajdonos katonai szolgálata miatt potom árért és kedvező fizetési feltételek mellett.

Jó kezekben aranybánya.

Részletes felvilágosítást nyújt Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalata, Debrecen.

Veszek 5—7 hektős bores-hordókat.

Tumbász Ferenc kereskedő

Borseprő

20—25. hltényi eladó Szobonya Bertalannál Horgosi- királyhalmán.

Nappali szolgálatra szóló takarításhoz, házas szolid nők havi 150 kor. fizetéssel a **Nemzeti nagy szállodához** felvétetnek.

Papirspárga

kilogrammonként **10 korona.**
Klein Géza cégnél
Szabadka.
Bercsényi-u. 5.

Egy teljesen jókarban levő zongora eladó: **Kuluncsics Magdolna IV. kör Nap-utca 257.**

Főtisztelendő Papság figyelmébe!
A közelebbi bérnyúláshoz szükséges bérnyúlási anyakönyvek és bérnyúlások a legkorábbi idő alatt a

Szent Antal nyomdában

szerezhetők be

MENETREND

Budapestről érk. délután	1-00
éjjel	8-01
	12-24
	4-12
Budapestre ind. délelőtt	10-15
délután	1-55
éjjel	11-53
	4-47
Zomborból érk. délelőtt	10-52
éjjel	10-11
Zomborba ind. éjjel	8-14
	5-28
Ujvidékről érk. délelőtt	7-46
délután	1-21
éjjel	10-58
Ujvidékre ind. délután	1-44
éjjel	8-26
	4-28
Szegedről érk. délután	12-42
éjjel	8-08
Szegedre ind. délután	1-30
éjjel	12-05
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8-57
Cservendka—Gombosra ind. éjjel	4-42
Zentáról érk.	1-05
Zentára ind.	4-33
Bajáról érk. délelőtt	9-02
éjjel	9-28
Bajára ind.	7-00
	5-05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7-45

A *-gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6 től reggel 6-ig

Agilis helyi**ügynököt**

keresünk, ponyva, emballage valamint zsák, szőlő és kevékötő, továbbá mindennemű papír, párgák eladásához.

Faludi és Elek

Budapest, V. Nagykorona-u. 22.

Dugókat

ujakat ez használtakat legmagasabb áron veszek. Pezsgődugókért 1 K. 10 fillért fizetek.

GUTH BUDAPEST

Gróf Zichy-Jenő u. 38.

Szőlőeladás.

egy lán szép fekvésű majsai uti szőlő sok szőlőgyümölcsfával 7000 koronáért azonnal eladó. Cim **KIADÓBAN**